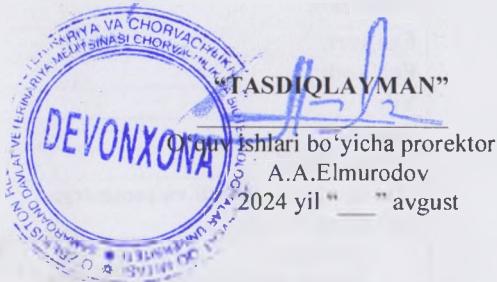

143

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VАЗIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERİNARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

**ITLARNING VETERİNARIYA ONKOLOGIYASI
FANI BO'YICHA**

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi:	800000	– Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	840000	– Veterinariya
Mutaxassislik:	70840106	– Kinologiya va it kasalliklari

Modul / FAN SILLABUSI
Veterinariya profilaktikasi va davolash
fakulteti
70840106 – Kinologiya va it kasalliklari
mutaxassisligi

Fan nomi:	<i>Itlarning veterinariya onkologiyasi</i>
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	IVO1206
Yil:	1
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruba	30
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek.

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad - – magistrlarni itlarda uchraydigan onkologik kasalliklarni kelib chiqish nazariysi, rivojlanishi, turlari, organizmning har bir to'qimlarida to'qimalarning rivojlanish nazariyalari, onkologik kasalliklarning diagnostikasi, differansial diagnostikasi, davolash va oldini olish bo'yicha bajarilishi zarur bo'lgan chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Hayvonlar anatomiyasi(1.13)
2.	Sitobiya, gistoligiya va embriobiya (1.14)
3.	Hayvonlar fiziologiyasi (1.14)
4.	Veterinariya xirurgiyasi (1.22)

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	Bilimlar jihatidan: <ul style="list-style-type: none"> • itlarda uchraydigan onkologik kasalliklarning kelib chiqish nazariyalari, rivojlanish va o'sish mexanizmlari, onkologik

bo'lsa:

- ↗ fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- ↗ fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	Narziyev B.D. – SamDVMChBU “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasи professori v.v.b., veterinariya fanlari nomzodi. Yulchiyev J.B. – SamDVMChBU, “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasи, dotsenti v.v.b., PhD. Jabborov A.G. – SamDVMChBU “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasи assistanti
E-mail:	narziyev.54@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va bioteknologiyalar universiteti “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasи

Taqrizchilar:
G'afforov U.B. – Samarqand Davlat tibbiyat universiteti “Yuz-jag’ jarrohligi” kafedrasи mudiri, tibbiyat fanlari nomzodi, dotsent.
Vahidova D.S. – TDAU, “Umumiy zootexniya va veterinariya” kafedrasи professori, veterinariya fanlari nomzodi.

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29 avgustdagи 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining 2024 yil   avgustdagи   sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

R. Ro'ziqurov

Fakultet dekanı

Sh. Qurbonov

Kafedra mudiri

B. Narziyev

Tuzuvchilar

J. Yulchiyev

A. Jabborov

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;

- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiyl tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan

	kasalliklarning diagnostikasi. differansial diagnostikasi texnikalari, kasal hayvonlarni davolash va kasallikni oldini olish haqida tasavvurga ega bo'lishi lozim:
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN2	<ul style="list-style-type: none"> veterinariya onkologiyasida kasal hayvonlarni davolashda hamda kasalliklarga diagnoz qo'yishda ishlatalidigan asbob-uskuna va jihozlarni qo'llay olish ko'nikmalariga ega bo'lishi;
TN3	<ul style="list-style-type: none"> magistr onkologik kasal itlarni klinik tekshirish, laboratoriya diagnostikasi texnikalarini bajarish, o'smalarni xirurgik usulda davolash, kamyoterapiya uchun dori vositalarini tanlash va hayvonni tayyorlash, kasal hayvonlari muolajalar davomida saqlash va oziqrantirish ishlarini tashkil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi;

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Kirish. Itlarning veterinariya onkologiyasi fanining ahamiyati.
M2	Itlarda onkologik kasalliklarning tasniflanishi.
M3	Itlarda onkologik kasalliklarning etiologiyasi.
M4	O'smalarning tuzilishi va o'sishi.
M5	Onkologik kasalliklarning itlar organizmiga umumiy va mahalliy ta'siri.
M6	Itlarda onkologik kasalliklarning etiologiyasi.
M7	Biriktiruvchi to'qimadan rivojlanadigan o'smalar.
M8	Epiteliy to'qimadan rivojlanadigan o'smalar.
M9	Muskul va qon tomirlardan rivojlanadigan o'smalar.
M10	Nerv to'qimadan rivojlanadigan o'smalar.
M11	Teratomalar – aralash o'smalar.
M12	Leykozlar.
M13	Itlarning onkologik kasalliklarini xirurgik usulda davolash.
M14	Itlarning onkologik kasalliklarining kamyoterapiyasi.
M15	Itlaring onkologik kasalliklarning nur va krioterapiyasi.

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	O'smalar va o'smasimon jarayonlar. Ularning turlari, shakli va o'sish xususiyatlari.
A2	Itlarda uchraydigan o'smalarning morfologiyasi.
A3	Onkologik kasal itlarni klinik tekshirish.
A4	Onkologik kasal itlarni gematologik tekshirish.
A5	Onkologik kasal irlarni immunologik tekshirish.
A6	UZD yordamida onkologik kasal itlarga diagnoz qo'yish.
A7	Onkologik kasalliklarning rentgenoterapiyasi.
A8	Endoskopiya usulida onkologik kasal itlarga diagnoz qo'yish.
A9	Onkologik kasal itlarda biopsiya texnikasi.
A10	O'sma kasalliklarining histologik diagnostikasi.

A11	Xavfli o'smalarni davolashning umumiy tamoyillari.
A12	Xavfsiz o'smalarni davolashning umumiy tamoyillari.
A13	Onkologik xirurgiya.
A14	O'sma bilan kasallangan itlarni davolashda qo'llaniladigan kimyoterapevtik vositalar.
A15	Nur terapiyasi texnikasi.
A16	Itlarning og'iz va burun bo'shlig'i o'smalari.
A17	Itlarning kekirdak va qizilo'ngachida uchraydigan o'smalar.
A18	Itlarning ko'krak bo'shlig'ida uchraydigan o'smalar.
A19	Itlarning oshqozon va ichaklarida uchraydigan o'smalar.
A20	Itlarda suyak o'smalari.
A21	Itlarning parenximatoz organlarining o'smalari.
A22	Itlarda uchraydigan teri o'smalari.
A23	Itlarda sut bezining xavfli o'smalari.
A24	Itlarda sut bezining xavfsiz o'smalari.
A25	Urg'ochi itlarning jinsiylarida uchraydigan o'smalar.
A26	Erkak itlarning jinsiylarida uchraydigan o'smalar.
A27	Itlarning limfoid organlari o'smalari.
A28	Itlarda nerv tizimi organlarida uchraydigan o'smalar.
A29	Itlarda leykozlar diagnostikasi.
A30	Leykozlarni davolash.

Mustaqil ta'lif (MT)		90 soat
1.	Itlarda karsinogenez asoslari.	2 soat
2.	O'smalarga qarshi immunitet.	4 soat
3.	Pigmentlardan hosil bo'ladigan o'smalari.	2 soat
4.	Qon tomirlardan rivojlanadigan o'smalari.	4 soat
5.	O'smalarning patogistologiyasi.	2 soat
6.	Onkomarkerlar.	4 soat
7.	Itlarda o'smalarning kompyuter tomografiyası.	2 soat
8.	MRT diagnostikasi.	4 soat
9.	Immunogistoximiya.	2 soat
10.	Sitologik diagnostika.	4 soat
11.	Postoperativ terapiya.	2 soat
12.	Nur terapiya biologiyasi.	4 soat
13.	O'smaga qarshi vositalar.	2 soat
14.	Radioterapiya.	4 soat
15.	Epitelial teri o'smalari.	2 soat
16.	Limfatik o'smalari.	4 soat
17.	Gematopoetik o'smalari.	2 soat
18.	Buyrak o'smalari.	4 soat
19.	Orqa miya o'smalari.	2 soat
20.	Tuxumdon o'smalari.	4 soat

21.	Transmissiv o'smalar.	2 soat
22.	Gepatobiliar o'smalar.	4 soat
23.	So'lak bezi o'smalari.	2 soat
24.	Oshqozon osti bezi o'smalari.	4 soat
25.	Qalqonsimon bez o'smalari.	2 soat
26.	Sinovial hujayralar o'smalari.	4 soat
27.	Orqa miya o'smalari.	2 soat
28.	Gemangiosarkomalar.	4 soat
29.	Ko'rish organlari o'smalari.	2 soat
30.	Quloq va eshitish organlari o'smalari.	4 soat

Asosiy adabiyotlar

1.	Вахрушеват.И. Онкология, учебник, Красноярский государственный аграрный университет, 2018.	
2.	Д.В. Трофимцов, И.Ф. Вилковыцкий, М.А. Аверин и др., Онкология мелких домашних животных, Москва, Издательский дом «Научная библиотека», 2017.	
3	Robert Oncology, A Short Textbook, ISBN 978-3-319-41122-4	Klopfleisch, Veterinary Springer, Switzerland, 2016

Qo'shimcha adabiyotlar

1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezentilik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdag'i "Veterinariya va chovchachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdag'i "Veterinariya va chovchachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6.	Withrow and Macewen's Small Animal Clinical Oncology, 5th edition ISBN:978-1-4377-2362-5, 3251 Riverport Lane St. Louis, Missouri 63043, 2013
7.	В.В. Салаутин, И.В. Акчурина, И.Ю. Домницкий, А.А. Терентьев, метод. пособие по выполнению лабораторных работ для специальности 36.05.01 Ветеринария , ФГБОУ ВО Саратовский ГАУ. – Саратов, 2017.

Axborot manbaalari

1.	www.Ziyonet.uz .
2.	www.veterinariya meditsinasi.uz
3.	www.sea@mail.net21.ru
4.	www.veterinary@actavis.ru